

JELENTÉS A PLÓZER ISTVÁN VÍZ ALATTI BARLANGKUTATÓ
CSOPORT
2012. ÉVI KUTATÁSAIRÓL

Tartalom:

Balaton-felvidéki Nemzeti Park, Tapolca

FELTÁRÓ KUTATÁS A TAPOLCAI-BARLANGRENDSZERBEN

A Kórház-Berger-barlangrendszer és a Tapolcai-tavasbarlang összekötése

Csoportunk tevékenységének legnagyobb eredménye, mint arról már előzőleg beszámoltunk, a Tavasbarlangot, mint a legrégebben ismert tapolcai barlangot elérte és részévé vált az egyre növekvő Kórház-Berger-barlangrendszer. Korábbi jelentéseink minden évben beszámolnak a barlangok közötti átjáró kutatásáról, amely néha több, néha kevesebb sikerrel zajlott. Az alábbiakban nyomon követhető a feltárás rövid története.

Miután a Kórház-barlangot felfedezték, és annak nem csak légvonalbeli távolsága, de gyógyászati jelentősége is indokoltá tette, mind szárazon, mind a víz alatt az összekötésre törekedtek a kutatók. Eleinte a Kórház-barlang lelkes kutatója Kessler Hubert ismerte fel ezt a lehetőséget. Kiváltképp azért, mert a klímaviszonyok „javítására” a tavasbarlang levegőjének beengedésével vált volna lehetőség. Még a mesterséges táró hajtásának gondolata is felmerült, azonban ez nem valósult meg. Ha elkészült volna, ma már tudjuk, hogy barlangfeltárás szempontjából jóval szerencsésebb lett volna, mint pl. a Molnár János-barlang mellett kihajtott kutatótáró.

A tavasbarlangban víz alatt, a hetvenes években a Vörös Meteor bűvárai igyekeztek a barlangból északi irányba kitörni, de ez akkor még nem sikerült. Nagy előrelépést - a később szárazzá vált tavasbarlangban - a Kórház-barlang irányába, a Plecotus csoport kutatói által bejárt újabb szakaszok jelentettek. Az akkor feltárt un. Maximum-terem végpontján azonban zölden csillogó tóra bukkantak. A Poseidon Búvárklub 1989-ben itt kb. 30 métert tudott előrejutni.

A Plózer csoport 1997-ben a Kórház-barlang víz alatti szakaszainak kutatásával még közelebb jutott a tavasbarlanghoz. A Búvárok-terme, amely egy hatalmas forrásterem a száraz járatok alatt, két oldalággal továbbítja a vizet a Malom-tó forrásai felé. Az egyik ilyen „elfolyó” ágban végzett vízfestési kísérletünk során bizonyossá vált, hogy annak vize a Poseidonosok által feltárt víz alatti járatban jelenik meg, mégpedig 4-5 végponton egyszerre. Ezek közül pedig egyik sem volt könnyen úszható természetű. A legtávolabbi végpontok kaotikussá váló omladékokban végződnek. A vékony kőzetlapok legyezőszerűen nyílnak, és a feláramló buborékok által lefeszegedett kövek néha olyan élményt okoznak, mint amikor az emberre vaskos lexikonok hullnak. Itt azonban, részben a felharapózódás révén egy levegős kürtő is keletkezett. Egy másik végponton még szintén 1997-ben sikerült továbbjutnunk, itt az erősen szembe áramló vizet kellett követnünk. A feltárást nehezítette, hogy ezen a területen vastag réteglapok szakadtak le, amik magas küszöbököt alkotnak. Itt a veszprémi bűvárok is próbálkoztak a továbbjutással, és a kórház felől is messzire bejutottak. Szinte egymást váltogatva véstük a kőtömböket. Jelenleg megint egy omladékhegy állja el a szabad utat.

Eközben a szárazon kutató „szomszédaink” lázasan koptatták az un. Macska-ág szűkületeit, egyre közelebb jutva a tavasbarlang Maximum-terméhez. De az átjárót nem sikerült megtalálniuk.

Volt még egy ütőkártyánk, amit épp ezért vettünk fel. Mégpedig az a terem, amely a Poseidon-ág végén a vízszint fölé emelkedik. Hogy további barlangszakaszok vannak felette, az már akkor sem volt kétséges, csak azt alulról bontani nem nagyon lehetett biztonságosan. A felmérések során az is kiderült, hogy valahol fölötte húzódik a Macska-ág. Nem egészen egy éve a Plecotus csoporttal közösen terveket kezdtünk készíteni a Kórház-barlang felőli megközelítésre. Mivel az ott húzódó járatban több lehetőség is kínálkozott, mi a víz alól megközelíthető teremben több alkalommal is kopogással és hangjegyekkel jeleztük hollétünket. Odaát a szárazföldiek fel-alá szaladgáltak, hogy behatárolják a leginkább alkalmas járatszakaszt.

Ez a negyedik alkalommal biztató eredménnyel zárult, és egy kisebb oldalágat sikerült kibontaniuk mindössze néhány méter hosszúságban. A végén egy keresztasadékra bukkantak, amely lefelé vezetett.

Át még nem lehetett férti rajta, és a további bontások előtt érdemes volt még egy próbát tenni a nyomjelzésre. Ezennel füstöléssel akartunk kísérletezni. Felmerült a füstgyertya lehetősége is, de elképzeltük, ahogy a Macska-ág deréknyi járatai megtelnek valami toxikus anyaggal. Onnan még normál állapotban sem lehet egykönnyen kiszaladni, nemhogy fél méteres látótávolságban, mondjuk légzőkészülékkel. Maradt tehát az egyszerű illatos füstölő. A megbeszélte időpontban mindenki a maga helyszínére érkezett.

A száraz csapat tagjai arcukat a hasadéknak szorítva már távolabbról jól hallhatták a bugyborékolást. Még kétségbeesetten kiáltozni is kezdtek, mikor azt elhalkulni vélték. A kis levegős teremben felemelkedő bűvarok miután elcsendesedtek, már tisztán hallották a fentieket, és látni lehetett a lámpák fényét is, ahogy a mennyezetet átszelő hasadékba világítottak.

Egy héttel később, december 16-án vasárnap immár közösen folytattuk a száraz rész bontását. Kisebb bontócsapattal a kiszemelt végponthoz indultunk, és láncba állva adogattuk ki a törmeléket.

A hasadék mentén haladva, komolyabb akadályok nélkül délután fél hat körül sikerült elérni a tavasbarlangot.

Az átjárót biztonságosan kitértük, hogy ne legyen kőhullás, majd természetesen a Macska-ágon át jöttünk ki a barlangból.

Annak hitelesítésére, hogy az átjáró valóban létrejött, egy nyilvános átmenőtúrát is szervezünk a közeljövőben, amikor a Kórház-barlangba szállunk le, és a Tavasbarlang kikötőjébe érkezünk meg.

Sajnos a felfedezés hírére többen reagáltak úgy is ahogy ilyenkor szokás, vagyis kaptunk negatív visszajelzéseket is. Azért fontos megjegyezni, mert az illető hatóságokban ez nyilvánvaló kételyeket ébreszthet.

Az összeköttetésről szóló beszámolóink a különböző fórumokon arról számolnak be, hogy hogyan zajlott az összekötés, és abban kik vettek részt, és korábban kik dolgoztak még rajta. Számos visszajelzés érkezett azt illetően, hogy kiket hagytunk ki. Nem a barlang egészének kutatástörténetéről szól a beszámoló, így abban ezért nem említettük az esetenként oldalátogató vendégcsoportokat.

Az is elterjedt, hogy a barlangban kutató veszprémi egyesület tagjai már összekötötték a két barlangot, és mi ezen az átjárón előzetes egyeztetés nélkül mentünk át, és adtunk ennek hírt. Nyilvánvaló, hogy az általunk keresett és összebontott járatban azelőtt nem járhatott senki, hacsak nem tömedékelte el maga után, úgy nyolc méter hosszúságban.

Végül az átjárhatóság felhasználhatóságára érdemes még itt kitérni, ami az esetleges illegális merüléseket illeti. Az átmenőtúránk, amelyre utalunk, azt jelenti, hogy egy segítőcsoport beszállítja az átmenőtúrák felszerelését az összekötés helyszínére, ahol a Kórház-barlang irányából érkezők magukra öltik azt, és kiúsznak a Csónakázó körjáratig. A Kórház-barlang Macska-ágán keresztül ugyanis az ember örül, ha önmagát el tudja juttatni a merülés helyszínére, és nem kell magával vinnie semmit. Az ottani szűk járatrendszeren át az sokak számára aligha lehetséges.

Szabó Zoltán

Plózer István Víz alatti Barlangkutató Csoport

fotó: Pap Viktor, 2012.12.16.

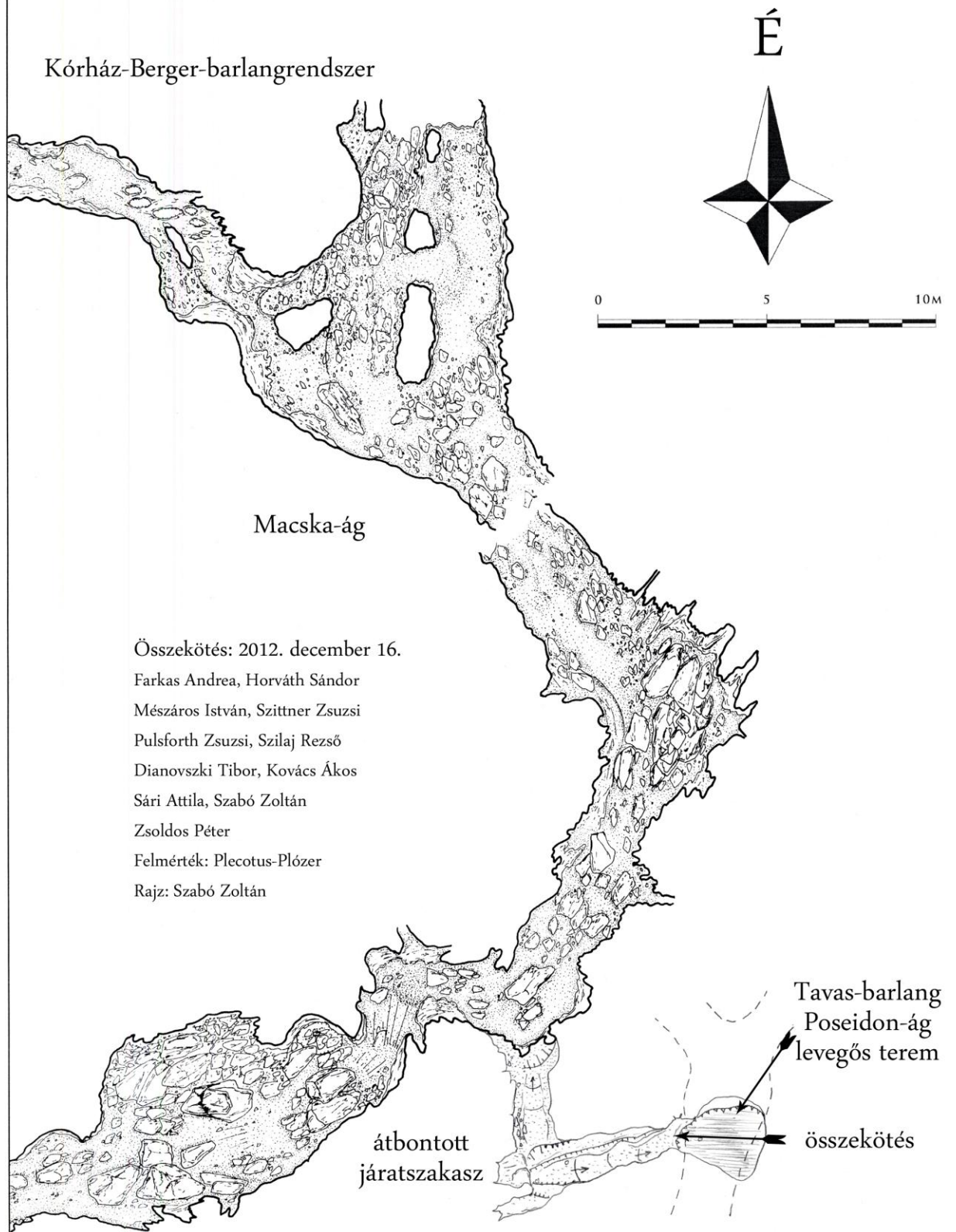
Az első pillanat, amikor a két barlang közötti kommunikáció megtörtént

fotó: Szabó Zoltán, 2012. december 16.

Az összekötés utáni első látogatás a Poseidon-ágban

A TAPOLCAI-BARLANGRENDSZER EGYESÍTÉSE
Vázlatos térképszelvény a Kórház-Berger-barlangrendszer
és a Tavas-barlang között feltárt összeköttetésről

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

8229. Csopak, Kossuth utca 16.

Plózer István Víz alatti Barlangkutató Csoport

Szabó Zoltán csoportvezető

1158. Budapest, Szűcs István utca 9.

Tárgy: kutatási jelentés

Öreg-szarvadar-ki-barlang

Tisztelt Igazgatóság!

Csoportunk 2012-ben egy alkalommal végzett helyszínelést az Öreg-szarvadar-ki-barlangnál. Megállapítható volt, hogy a barlang környezeti állapota az erdő elhanyagoltsága miatt sokat romlott. A tereprendezést tavaszra tervbe vettük.

Budapest, 2013. február 13.

Tisztelettel:

Szabó Zoltán
csoportvezető